

Δημοσιεύθηκε στις 26/11 = "Πρωτ'ιν'".

~~19 Νοεμβρίου, 1991~~

Αγαπητή Διεύθυνση,

Πολύ αξιόπαινη η εκτεταμένη προβολή που δώσατε στο διήμερο για την Κύπρο, που οργάνωσε το περασμένο Σαββατοκυριακό το "Ωνάσειο Κέντρο" στο χώρο του Πανεπιστημίου της Νέας Υόρκης. Εκείνο που προσωπικά θάθελα να τονίσω, πέρα φυσικά από τα συγχαρητήρια προς τους οργανωτές, είναι το γεγονός της ευρείας συμμετοχής κοινού στις τρεις συνόδους της εκδήλωσης, της ενεργούς συμμετοχής στην συζήτηση που διεξήχθη όπως επίσης και το ζηρό ενδιαφέρον των παρευρισκομένων για την Κύπρο εν γένει. Δεν ήταν λίγοι εκείνοι, παράγοντες της ομογένειας και μη, που ζητούσαν στα διαλείμματα πληροφορίες, στοιχεία, κάτι περισσότερο για το νησί, την ιστορία του, για μιά λεπτομέρεια που τους είχε διαφύγει.

Η Κύπρος, μούλεγε σ'ένα διάλειμμα μιά Αμερικανίδα αρχαιολόγος, δεν είναι απλώς ένα στεγνό πολιτικό πρόβλημα όπως προβάλλεται και στον βαθμό που προβάλλεται στον αμερικανικό τύπο. Εγώ πήγα στην Κύπρο, πρόσθεσε, αρκετές φορές για ανασκαφές και αγάπησα το νησί για τον πλούτο του, που βγαίνει μέσα από τον μακραιώνα πολιτισμό του. Έχει τόσα να πει η Κύπρος!

Υπήρχαν ερωτήματα στα διαλείμματα για το σημερινό επίπεδο της Κυπριακής κουλτούρας, για το που βρίσκεται η λογοτεχνία μας, το θέατρο μας, η ζωγραφική μας. Ενδιέφερε η κατάσταση της οικονομίας μας, για το πώς τα κατάφερε η Κύπρος μέσα σε τόσο σύντομο χρονικό διάστημα μετά την καταστροφή και την τραγωδία να ξεπεταχτεί τόσο δυναμικά μπροστά.

Σε κάποιους άλλους έκαναν ιδιαίτερη εντύπωση όλα όσα ανεφέρθηκαν για την συστηματική καταστροφή της πολιτιστικής κληρονομιάς, για τις χιλιάδες τα τοπωνύμια που αλλοιώθηκαν αυθαίρετα από τους κατακτητές, για τον μαζικό εποικισμό που επιχειρείται και αντίστροφα για τη φυγή των Τουρκοκυπρίων.

Σε τόπους με ονομασίες που έρχονται από τα βάθη των χιλιετηρίδων δόθηκαν ονομασίες εντελώς ξένες που σκοπό έχουν απλώς να υποβάλουν ότι κόπηκε μιάς δια παντός το νήμα της ιστορίας και τα πάντα ξεκινούν από την αρχή. Και πολλές ονομασίες, όπως τονίστηκε, έρχονται απλώς να εξυπηρετήσουν την "μεγάλη ιδέα του παντουρκισμού".

Το θέμα καταστροφή της πολιτιστικής κληρονομιάς είναι ένα θέμα που ευαισθητοποιεί, απ'ότι φαίνεται πολλούς ανθρώπους, απ'όλα τα κοινωνικά στρώματα και ιδιαίτερα, αυτό πρέπει να ισχύει για λαούς, όπως είναι ο αμερικανικός, που ψάχνουν να βρουν την ιστορία τους, που αναζητούν ιστορικές ρίζες.

Κι έτσι παρεπιπτόντως μιά και αναφερθήκαμε στην καταστροφή της πολιτιστικής κληρονομιάς, να μου επιτρέψετε να σας πληροφορήσω ότι αυτές τις μέρες ξεδιπλώνεται στην Κύπρο μιά εκστρατεία για τη συγκέντρωση 160,000 δολαρίων με σκοπό να σωθεί μιά καταπληκτική αρχαία εικόνα, πούχε κλαπεί από την Μητρόπολη της Κερύνειας μετά την εισβολή και τώρα πρόκειται να εκτεθεί στους Σόδεμπος του Λονδίνου. Πρόκειται για εικόνα

του Αγίου Ιωάννη του Βαπτιστή του 15ου αιώνα και ορίστηκε η πώληση της για τις 28 του Νοέμβρη. Τέτοια πολύτιμα κειμήλια της μακραίωνης ιστορία μας σώθηκαν στο παρελθόν με την παρέμβαση Κυπριακών οργανισμών, ιδρυμάτων και ατόμων ακόμη. Δυστυχώς, επεξηγά η είδηση για τον έρανο, η εικόνα δεν ήταν δηλωμένη και καταγραμμένη και γι' αυτό δεν είναι εύκολο να κινηθεί η ίδια διαδικασία όπως έγινε στο παρελθόν με τα ψηφιδωτά της Κανακαριάς.

Επανέρχομαι, όμως στο θέμα των διήμερων εκδηλώσεων για την Κύπρο του "Ωνάσειου" που προκάλεσε τόσο ζωηρό ενδιαφέρο και που προσφέρει ίσως διδάγματα σε όλους εκείνους που έχουν στην καρδιά τους την Κύπρο να δουν τις δυνατότητες μέσα από μία ποικιλία θεμάτων να κεντριστεί ακόμη περισσότερο το ενδιαφέρο για το μεγάλο δράμα του νησιού και για την επείγουσα ανάγκη να σωθεί ένας λαός, ένας πολιτισμός, να σωθούν αξίες οικουμενικές.

Με την εκτίμηση μου,
Π. Κυπρίδης

